

излязъл постмъртно, или не, но очевидно подготовката на испанския превод на „Тютюн“ се извършва приживе.

3. През 70-те години на XX век центърът на издаване на българските книги в испански превод частично се премества отвъд океана – в Куба. Под егидата на Съюза на кубинските писатели и артисти и на правителството на Народна република България, се установява това, което бихме наричали „кубински канон“ на българската литература в испански превод, който впоследствие се премества, изнася и повтаря в един и същи вариант, в едни и същи преводи и в други испаноамерикански страни.

Сборниците с разкази, като специалния брой на хаванското списание „Unión“ през 1972 г. или „Cuentos búlgaros“, пак там през 1974 г., отново не включват Димови произведения. Но ето че Димовата пиеса, и то с испанска (политическа) тематика, „Почивка в Арко Ирис“ си пробива път в малкия избор от четири драми, който се издава в Хавана още през това десетилетие, през 1978 г.

4. Именно през тези години испаноезично средище за разпространение на българската литература в испански превод става Мексико – където се произдават по-старите кубински или български, или българо-кубински преводи, които често пъти предизвикват нееднозначни реакции у мексиканските критици.

Все така – „новите“ подборки от разкази не включват нито едно Димово произведение, но ето – през 1980 г. в град Мексико се произдава големият му роман „Тютюн“ и мексиканската критика не го приема положително, или по-скоро неговия превод.

Една година по-късно, 1981, пак там се публикува нов, обширен подбор от българския театрален репертоар, състоящ се от седем пиеси, между които не намира място нито „Почивка в Арко Ирис“, нито друга драма с Димово авторство.

5. Вместо заключение – една въпросителна: означава ли този мексикански опит падането на „кубинския канон“ и/или отпадането на Димитър Димов от него?